

Lebontják a Háló utcai romházat

Lapunk november 12-i, szerdai számában Menedék csolákoknak? címmel cikket közöltünk a Háló utca 11. számú ház körülményeiről, az ott uralkodó állapotokról. Az említett cikkben sürgetők az életveszélyessé vált épület mielőbbi lebontását.

Cikkünkkel kapcsolatban kérdésünkre tegnap, csütörtökön a Szeged megyei jogú városi tanács lakáshivatala arról értesített, hogy a Háló utca 11. számú házban kilenc család lakott, akik közül nyolcat már régebben kiköltöztettek. Egyedül Palatinusz Ferencné és gyermekei maradtak — a régi keletű lakáskialakítás alapján — a Háló utca 11. szám alatti ház pincelakásában, mivel számukra nem utaltak ki újabb lakást eddig. Természetesen a ház illetéktelen látogatóinak szánt kitételeink nem Palatinuszékra vonatkoztak. A lakáshivatal most újból napirendre tűzte a ház ügyét és intézkedett haladéktalan lebontásáról. Palatinusz Ferencnének és gyermekeinek tegnap kétszobás lakást utalt ki a Párizsi körút 41. számú házban, azzal, hogy a költözéskor kezedem nélkül bonyolítsák le. Amint a lakáshivatalban közölték: mielőtt Palatinuszék elfoglalják új lakásukat, a Háló utcai ház bontását megkezdik.

Autójavítás OTP-hitelre

Az autófenntartó ipari tröszt kezdeményezésére az év elején bevezették a magántulajdonban levő személygépkocsik nagyjavítására az OTP hitelkeretet. Ez a kezdeményezés azt szolgálja, hogy a forgalomban mind több üzemeltető autók közlekedjen. Sokan az aránylag drága javítási költség miatt csupán a legszükségesebb hibákat csináltatják meg, s így sok műszaki szempontból kifogásolható gépkocsi vesz részt a közlekedésben és — egyébként elkerülhető — balesetet okoz.

A XI. számú Autójavító Vállalat szervizében Szegeden is bevezették a „kölszönjavítást”. A megállapodás szerint a fődényben — április 1-től szeptember 30-

Vita a városesztétika kérdéseiről

A városesztétika kérdéseiről szóló vitában elsőként a központi városdekoráció kérdését szeretném felvetni. Köztudott, hogy e munkának a szó szoros értelmében forradalmi hagyományai vannak, hiszen a Nagy Októberi Szocialista Forradalom után a Szovjetunió progresszív művészei, *Tatlin, Malevics, Kandinszkij, Majakovszkij* foglalkoztak a nagy ünnepek központi dekorációinak tervezésével, kivitelezésével. A Szépművészeti Múzeumban a közelmúltban láthattunk több ilyen tervet, a forradalom művészetét bemutató kiállításán. De nemcsak a Szovjetunióban foglalkoztak városdekorációval a legkiválóbb művészek, hanem hazánkban is. A *Tanácsköztársaság* első szabad május elsejének még ma is emlegetett híres dekorációit olyan neves művészek készítették, mint *Poór Bertalan, Berény Róbert, Vértés Marcell*. A többszörös életnagyságú plasztikák pedig olyan neves szobrászok munkáját dicsérik, mint *Kisfaludy Stróbl Zsigmond*.

Műhely és bronzöntő

E nemes hagyományokra utalva javaslom, hogy a vállalatok, intézmények, valamint a város rendelkezésére álló pénzeszközök koncentrációjával hozzanak létre Szegeden egy központi városdekorációs műhelyt, amelyet neves képzőművészek irányítanak.

A nyáron többször megfordultam Tarjánban, épülő városrésznél, és mindig eltvedtem. Nemcsak az építkezéssel járó rendetlenség, hanem az épületek egyformasága, sőt színézése csapott be. Míg az egyik fehérkőporos, s vörössel van díszítve, a másikon vöröskőport látni fehér díszítéssel. Az ilyen házak között nehéz egy járókelőnek eligazodnia. Jó lenne, ha pesti példára a lakótelepek házainak kapuit legalább egymástól eltérő kerámia- vagy kődobormű ábrákkal különböztetnék meg (zsiráf, macsó, cseresznye, locsoló), hogy az óvodások és a kisiskolások is hazataláljanak.

A Korányi rakpart toronyházát mindenki csak *Sellőháznak* nevezi. A *Borvendég* Béla tervezte épület *Makrisz* Agamennon fémdekorációjáról kapta a nevét. A házak „egyenlítésére” tehát találunk jó példát Szegeden is — csak szaporítani kellene az efféle, egyedi házak számát.

Itt említem meg, hogy *Tápai Antal* szobrászművésznek, a városesztétikai vitán javasolt beépítési tervét

Ugyancsak itt említem meg, hogy az I. kerületi tanács évi 100 ezer forintot fizet egy budapesti vállalatnak, azért, hogy a város szobrait karbantartsa, restaurálja. Ezen a pénzen szobor-karbantartó műhelyt is lehetne létrehozni Szegeden, amely egyúttal a jubileumi emléktáblák faragását és a szobrok posztamentumának elkészítését is el tudná végezni. Sőt, akár bronzöntő is lehetne létrehozható! Ez utóbbi munkára azért lenne igen nagy szükség, mert jelenleg is több szobor áll készen a Dóm téri panteon számára, amelyeket a budapesti öntőde — kellő kapacitással — nem tud elkészíteni.

Úgy vélem, hogy egy ilyen vállalkozás a közvetlen hasznon túl közvetve is szolgálja a várost, hiszen több művésznél létalapot biztosítana, ugyanakkor méltó munkalehetőséget is adna a művészeti szakközépiskolában végzett tehetséges grafikusoknak, díszítőszobrászoknak.

Fásítás, parképítés

Városunkban van a *Kiss Ferenc Erdészeti Technikum*, amely a környező országok hasonló intézményeinek versenyén évről évre szép eredményeket ér el. Adva tehát a lehetőség, hogy a város és a technikum szocialista szerződést kössön, amelynek értelmében az iskola diákjai a tanmeneti munka keretében, a gyakorlati foglalkozások alatt részt vegyenek a város parkosítási, fásítási munkálataiban. Méltóbb emléket aligha állíthatnának az iskola névadójának, a Szeged környéki erdők atyjának, *Kiss Ferencnek*.

Az értekezlet után beszélgettünk az új vezetőség tagjaival. Kicsit még ünnepélyes hangulatban vannak, mindnyájan érzik a választások súlyát, a rájuk váró feladatok komolyságát. Előbb Kasza Rozáliát kértem meg, hogy beszéljen magáról.

— 1964-ben a vállalat ösztönődíjazásáért vezetem el a Textiltechnikumot. Ezután technikusként dolgoztam itt. A KISZ Bizottság szervezőtitkára voltam, majd 1968-ban egyéves Komszomoliskolára kerültem. Ez év júniusától megbízott titkárként dolgoztam. És most... — megválasztottak.

Rövid és szűkszavú az, amit mond, úgy tűnik nem szeret magáról beszélni. Már áttereli a beszélgetést a küldöttterkezeletre.

— Nagyon érdekes és hasznos hozzászólások voltak. Mindegyik azzal a törekvéssel, hogy segítse a KISZ-munka további javítását. Mert javítani való akad bőven — teszi hozzá komolyan.

Közelebb húzódnak a többiek is. Szívesen beszélnek a tervekről, a problémákról. Elmondják, hogy milyen fontos feladat a munkavégzés csökkentése. Komoly, nevelő, tudatformáló munka járul ezzel a KISZ-re. Növelni kell a fiatalokban az önkritikus szemléletet. Ne támasszanak túlzottan magas igényeket a vállalattal szemben, főleg addig, amíg maguk nem bizonyítják, hogy megállták a helyüket. A vállalat — éppen a fiatalok megkötésének érdekében — nagyon sokat tesz. Hirtelen csak néhány dolgot említenek: 100 000 Ft-os lakásépítési hozzájárulás, jutalmazások, munkaidő-csökkentés. Ehhez mindjárt kapcsolódik egy másik lényeges feladat: a fiatalok hasznos, célszerűen eltöltött szabad idejének megszerzése.

Gondolatok, javaslatok

nagyszerűnek és szegedinek tartom, egyben egyetlen lehetőségnek, a házgyári tömegtermeléssel szemben. Köztudomású, hogy a házgyár, ha elkezd, termel, s az általa gyártott egységeket csak korlátozottan lehet variálni egy város határára belül. Szeged azonban — ebben a vonatkozásban — különleges helyzetet élvez; ilyen koncentrikus, sugaras szerkezete ugyanis csak a mi városunknak van. Ezért lehet javasolni, kérni: szalag-ház épüljön Tiszától Tiszáig, a harmadik körút mentén!

Emlékmű, műemlék

Végül a „Vedres-házról” szeretnék még szólni. Jövőre a városvezetésnek tartom lebontását. Ez a ház a magyar klasszicizmus nemes aranyú és anyagú emléke volt városunkban. (A bontásnál kikérült erkélyelemek, gerendák és pillérek ezt jól bizonyítják.) E bontással kapcsolatban kénytelen vagyok a város építésszerveihez és a városvezetéshez megemlíteni. E döntésükkel aligha vették ki a lakosság elismerését.

Toth Sándor

Minél előbb

A városi járdák, utak, terek tisztántartása az év minden időszakában gondot okoz azoknak, akiknek a rendszeres takarítás a dolguk. Összel, télen azonban még több a szemét — a hulló falevelek, a tüzelősalak elszóródása, az eső és hó okozta sár miatt — mint máskor. Ezért szokatlan a köztisztasági vállalatok már jó előre gépekkel, eszközökkel, anyagokkal és munkát végző emberekkel is felkészülni a tisztaság érdekében végzendő nagyobb erőfeszítésekre. Az előkészületek ellenére is éppen ősszel, télen hangzik el a legtöbb kifogás a közterületek nem megfelelő tisztasága miatt. A hulló falevelekkel arányban hozzá a posta a bíráló leveleket. Ezekben Szeged lakói szót teszik, hogy megint ott tartunk, ahol tavaly ilyenkor, s miért nincs észrevehető előrelépés az általános tisztaság megreményezésében.

Köztudomású, hogy a városi tanács döntése szerint 1970. január 1-től új — jelenleg szervezés alatt levő — költségvetési üzem végzi majd a járdák, utak, terek takarítását. Addig a régi, a városgazdálkodási vállalat. Gyakorlatilag tehát a naptári év fordulóján máról holnapra gazdát cserél a feladat, illetve

gazdát cserélnek azok az emberek, gépek, eszközök, anyagok, akik és amelyek eddig is, jelenleg is szolgálják a köztisztaságot. Igen ám, csak hogy ebben az átmeneti időszakban a régi cég már, az új még nem úgy törődik a munka végzésével, mint kellene. A dolgozók is könnyebben veszik feladatukat, mondván a mostani kenyéradónak, hogy hat hét múlva nem ő dirigál, a leendőnek pedig: hogy majd akkor rendelkezzen, ha ő fizet. Közben gyúlik a szemét, piszkosabb a város. A napokban a kevés eső is behordta az útszéli szemetet, a csapadék levezető aknába, nem egy helyen szivattyúkkal kellett megszüntetni a dugulást.

Az észrevételek summája, hogy ésszerű lenne a köztisztaság érdekében, ha a tervezett átszervezést nem hagynák tél közepére, hanem a munkát és annak velejáróit is már most, az aránylag jó időben átadnák az új üzemnek. Hogy a tél előtt gyülemlő ilyen gondokkal túl legyenek az átmeneten. Mert mi lesz, ha éppen december végén, január elején adódik a legtöbb munka, amit feltétlenül hátráltat majd az éppen akkorra tervezett „örsékváltás”?

K. J.

Új vezetőséggel

Választás utáni beszélgetés KISZ-fiatalokkal

Befejeződött a vezetőségek újraválasztása, a Szegedi Kenderfonó- és Szövőipari Vállalat KISZ-szervezetében. Ünnepélyes küldöttértekezleten választották meg a 31 tagú KISZ Bizottságot, majd a Végrehajtó Bizottságot. A KISZ Bizottság titkára Kasza Rozália lett.

Az értekezlet után beszélgettünk az új vezetőség tagjaival. Kicsit még ünnepélyes hangulatban vannak, mindnyájan érzik a választások súlyát, a rájuk váró feladatok komolyságát. Előbb Kasza Rozáliát kértem meg, hogy beszéljen magáról.

— 1964-ben a vállalat ösztönődíjazásáért vezetem el a Textiltechnikumot. Ezután technikusként dolgoztam itt. A KISZ Bizottság szervezőtitkára voltam, majd 1968-ban egyéves Komszomoliskolára kerültem. Ez év júniusától megbízott titkárként dolgoztam. És most... — megválasztottak.

Rövid és szűkszavú az, amit mond, úgy tűnik nem szeret magáról beszélni. Már áttereli a beszélgetést a küldöttértekezletre.

— Nagyon érdekes és hasznos hozzászólások voltak. Mindegyik azzal a törekvéssel, hogy segítse a KISZ-munka további javítását. Mert javítani való akad bőven — teszi hozzá komolyan.

Közelebb húzódnak a többiek is. Szívesen beszélnek a tervekről, a problémákról. Elmondják, hogy milyen fontos feladat a munkavégzés csökkentése. Komoly, nevelő, tudatformáló munka járul ezzel a KISZ-re. Növelni kell a fiatalokban az önkritikus szemléletet. Ne támasszanak túlzottan magas igényeket a vállalattal szemben, főleg addig, amíg maguk nem bizonyítják, hogy megállták a helyüket. A vállalat — éppen a fiatalok megkötésének érdekében — nagyon sokat tesz. Hirtelen csak néhány dolgot említenek: 100 000 Ft-os lakásépítési hozzájárulás, jutalmazások, munkaidő-csökkentés. Ehhez mindjárt kapcsolódik egy másik lényeges feladat: a fiatalok hasznos, célszerűen eltöltött szabad idejének megszerzése.

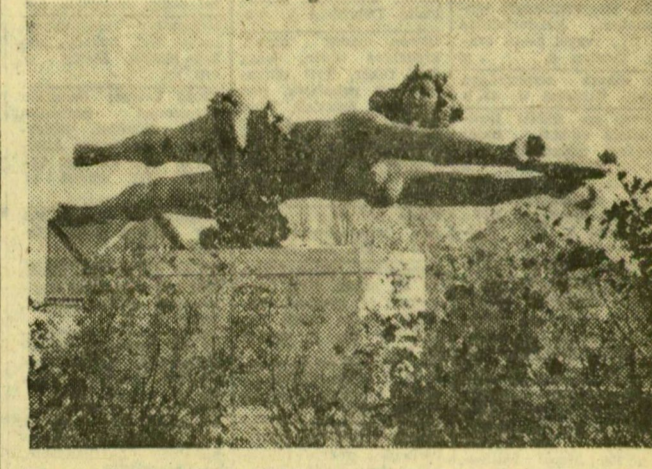
Gondolat gondolatot követ, probléma problémát szül. Alig egy órája választották meg őket. Új emberek és mégsem! Bennelelnek a vállalat, a KISZ életében, sok ötlet, terv mozog bennük.

Büszkén mesélnek a szeptemberben megnyitott Ifjúsági Klubról. Egyelőre 320 tagja van. A klub irányítását 9 tagú klubtanács végzi. Gazdag, színes a program. Már most is. Szinte mindenki talál magának megfelelő szórakozást. Van irodalombarátok, ifjú utazók, magnósok, sportbarátok, fiatal újtők köre. De még ez sem elég! Több ötletet, kezdeményezést, több aktivitást várnak az alapszervezeteiktől, a szabadidő igazán jó kihasználása érdekében.

„Arccal az alapszervezetek felé!” — így fogalmazták meg az elkövetkezendő időszak jelszavát. A KISZ-szervezet demokratizmusának érdekében el kell érni, hogy még inkább érvényesüljenek

S. N. E.

Szeged szobrai



Tisza (98.) Tar István szimbólikus úszó női alakja az újszegedi lakóházak között kapott helyet. A konstruktivista bronz alkotást 1968-ban állították fel a Tisza-parton.

Tanuljunk nyelvet! Tanuljunk, hogy megértsük az olasz turistát: csirkepaprikást enne vagy töltött káposztát? Hogy megértsük a német szerelőt: az anyacsavart kéri vagy a franciakulcsot? Hogy alkudni tudjunk a franciával a pulóverjére, a bolgárral a borkesztyűre, a lengyelrel az ágyneműre! Tanuljunk nyelvet, hogy el ne tévedjünk Bécsben vagy Tbiliszi-ben, el tudjuk olvasni és meg tudjuk érteni, mettől meddig lehet bemenni az Ermitázsba és a Szent Péter bazilikába!... Így mondtuk ré-

Aki nem tud melusinul

gen, így mondtuk addig: ezért kell tanulni. Kis ablakokat lehet nyitni nyelvekkel a világra, mindent meg lehet beszélni, barátkozni lehet stb. De ez régen volt! Ma így kell fogalmazni: tanuljunk nyelveket, hogy megértsük egymást! Hogy tudjuk: mit akar mondani a magyar a magyarnak? Tegnap elmentem a Deltába, hogy megkérdezzem, mi-

lett meg Melusint ajánlott slágerárón. De engem nem lehetett befűzni, én szilárdan ragaszkodom a Cofinhoz. Várok rá. Legfeljebb, hogy mégse üres kézzel menjek haza, vettem egy Szuperfillet, megettem egy doboz Corvitalt, ittam rá egy köcsög Viromát, s úgy döntöttem, még van annyi időm, hogy körülnézzek a Krokóban... Hát ezért mondom: tanuljunk nyelveket! Mert nagyon nehéz annak, aki melusinul sem tud és folyton-folyvást komplettül, meg cofinul kell beszélnie.

z. S. I.